

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-2
від « 9 » січня 2020 року

**Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової
та митної політики**

*Щодо законопроектів
реєстр. №2566 від 10.12.2019
та №2566-1 від 27.12.2019*

Асоціація міст України (далі - АМУ) розглянула проекти Законів України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України (щодо скасування податкових преференцій з плати за землю для гірничодобувних підприємств)» (реєстр. №2566 від 10.12.2019) та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду особливостей оподаткування платою за землю» (реєстр. №2566-1 від 27.12.2019) та повідомляє.

Щодо законопроекту 2566.

Законопроектом 2566 пропонується скасувати пільгову ставку плати за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин.

Надходження до місцевих бюджетів плати за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, у стовідсотковому розмірі ставки податку забезпечить недопущення втрат місцевих бюджетів, зміцнення їх дохідної бази, підвищення їх фінансової незалежності, сприятиме ефективному вирішенню органами місцевого самоврядування питань соціально-економічного розвитку громад.

Асоціація міст України підтримує проект Закону України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України (щодо скасування податкових преференцій з плати за землю для гірничодобувних підприємств)» (реєстр. №2566 від 10.12.2019) та пропонує прийняти його у першому читанні за основу та в цілому.

Щодо законопроекту 2566-1.

Законопроектом 2566-1, який є альтернативним до законопроекту 2566 від 10.12.2019, пропонується:

- скасувати оподаткування платою за землю земель залізничного транспорту;
- запровадити пільгове оподаткування орендною платою за землю за зменшеною ставкою по землях гірничодобувних підприємств.

АМУ категорично не підтримує законопроект 2566-1, оскільки внесена законодавча пропозиція суттєво зменшує доходи загального фонду бюджетів міст, сіл, селищ, що призведе до втрат цих бюджетів та їх розбалансуванню. А саме:

1. Розширення бази пільгового оподаткування платою за землю призведе до значних втрат бюджетів місцевого самоврядування, які за прогнозними розрахунками складуть щонайменше 4,4 млрд грн. Враховуючи, що плата за землю є джерелом надходжень загального фонду, які дають змогу забезпечувати фінансування широкого комплексу програм, зменшення таких надходжень негативно позначиться на стабільності наповнення дохідної частини бюджету та виконанні органами місцевого самоврядування повноважень у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, житлово-комунального господарства, фізичної культури та інших соціально важливих програм.

2. У пояснювальній записці в частині фінансово-економічного обґрунтування відмічається, що реалізація законопроекту 2566-1 не потребує додаткових витрат з державного або місцевих бюджетів, що не відповідає дійсності, оскільки запропоновані законопроектом законодавчі зміни передбачають:

- запровадження нових податкових пільг, а саме звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі (стаття 30 Податкового кодексу України),

- зміни показників бюджету, а саме зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету.

3. Автором законопроекту в порушення статті 142 Конституції України, частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України не запропоновано механізму компенсації місцевим бюджетам втрат по платі за землю, джерел додаткових надходжень для покриття втрат місцевих бюджетів та досягнення їх збалансованості.

4. Чинним законодавством (Конституція України, Податковий кодекс України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні») органи місцевого самоврядування наділені повноваженнями з прийняття рішень про встановлення місцевих податків та зборів та надання податкових пільг по них, до яких зокрема відноситься плата за землю, і у разі необхідності вони можуть самостійно визначати податкові пільги та порядок їх застосування.

Тому АМУ звертає увагу на неприпустимість втручання держави у діяльність місцевого самоврядування, зокрема в частині встановлення додаткових податкових пільг з місцевих податків та зборів.

5. Надання податкових пільг не узгоджується з положеннями Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного з Міжнародним валютним фондом 5 грудня 2018 року, відповідно до якого Україна взяла на себе зобов'язання утримуватись від введення нових податкових пільг або привілеїв.

6. Запровадження будь-яких винятків із загального порядку оподаткування, зокрема через надання пільг, не узгоджується з одним із основних принципів податкового законодавства – принципом рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, оскільки по суті запропоновані законопроектом зміни стосуватимуться в більшій мірі єдиного платника - АТ «Укрзалізниця», яке є державною монополією.

Разом з тим, матиме місце порушення принципів соціальної справедливості та нейтральності оподаткування, тому що підприємство платоспроможне, а встановлення додаткових податкових пільг штучно вплине на конкурентоздатність платника.

7. Запропоновані законодавчі ініціативи потребують отримання висновку Антимонопольного комітету України відповідно до вимог Закону України «Про

державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо допустимості державної допомоги для конкуренції, оскільки такі зміни спрямовані на підтримку державного монополіста – АТ «Укрзалізниця» та гірничодобувних підприємств.

Державна допомога суб'єктам господарювання - підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності.

Надання податкових пільг є однією з форм державної допомоги, яка полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів і відповідно до зазначеного закону потребує оцінювання допустимості такої державної допомоги для конкуренції.

Такий документ в матеріалах до законопроекту відсутній.

8. Запропоновані законодавчі ініціативи порушують статтю 25 Господарського кодексу України, якою органам державної влади заборонено приймати акти, які визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

9. Підтримка державних монополій повинна відбуватись виключно за рахунок ресурсів державного, а не місцевих бюджетів.

Враховуючи, що запропоновані законопроектом 2566-1 зміни погіршують ресурсне забезпечення місцевого самоврядування та з метою запобігання безпідставного зменшення доходів бюджетів базового рівня Асоціація міст України пропонує відхилити проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду особливостей оподаткування платою за землею», реєстраційний №2566-1 від 27.12.2019.

Виконавчий директор Асоціації

О.В. Слобожан